

BETÆNKNING**Afgivet af Erhvervs- og Råstofudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2018 om udbud i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser i offentlige myndigheder og institutioner***FremSAT af Naalakkersuisoq for Erhverv og Energi***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Henrik Fleischer, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Medlem af Inatsisartut, Hermann Berthelsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut, Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut, Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut, Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet

Medlem af Inatsisartut, Aqqalu Jerimiassen, Atassut

Udvalget har efter 1. behandlingen gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget er udarbejdet på baggrund af inatsisartutbeslutning FM2015/118, hvor Naalakkersuisut blev pålagt at fremlægge forslag til en lov, som skal sikre rammerne for det offentlige indkøb.

Offentlige indkøb af varer og tjenesteydelser har, i modsætning til bygge- og anlægsområdet, ikke tidligere været lovreguleret, men har været genstand for lokale interne bestemmelser i det offentlige. Formålet med Inatsisartutloven er at fastlægge procedurerne for offentlige indkøb, så der gennem en effektiv konkurrence opnås en effektiv udnyttelse af de offentlige midler.

Forslaget skal således være med til at skabe de bedst mulige rammer for en effektiv konkurrence om de offentlige indkøb, så disse kan foregå så effektivt som muligt, herunder med lavest mulige udbudsomkostninger for ordregiverne og tilbudsgiverne.

Forslaget bygger på principper om gennemsigtighed, ligebehandling og proportionalitet. Der tages dog hensyn til den særlige grønlandske kontekst i formuleringen af de konkrete bestemmelser og der er medtaget specifik adgang til, i forbindelse med tildelingen af kontrakter, at lægge vægt på lokal forankring.

Inatsisartutloven gælder ikke for opgaver med offentligt vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og teletjenester, når de udøves på grundlag af en eksklusiv rettighed fastsat i lovgivning.

Undtaget fra forslaget er ligeledes bygge- og anlægsopgaver, der er reguleret i tilbudsloven, samt juridisk og revisionsmæssig rådgivning og bistand, indkøb fra andre offentlige myndigheder eller institutioner, fælles indkøb med myndigheder i et EU-land foretaget i henhold til EU-retlige udbudsregler, da disse indkøb har været konkurrenceudsat samt opgaver, hvor det er fastsat i finansloven, hvem der er tilskudsberettiget til at varetage opgaven.

Forslaget fastsætter 4 forskellige udbudsformer: Offentligt udbud, begrænset udbud og udbud med forhandling med eller uden forudgående offentliggørelse.

De 2 førstnævnte udbudsformer kan altid anvendes, mens de 2 sidstnævnte kræver særlige omstændigheder, eks. force majeure, teknisk uforenelighed ved leverandørskift, udvikling, eller vanskeligheder ved at specificere ydelsen.

De 2 sidstnævnte typer af udbud med forhandling kan endvidere frit vælges, hvis værdien af den ønskede ydelse ikke overstiger 1 mio. kr., da disse 2 udbudstyper anses som mindre administrativt tunge.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var bred tilslutning til forslaget under førstebehandlingen. Forslaget blev henvist til Erhvervs- og Råstofudvalgets med opfordringer til, at Naalakkersuisut skulle foretage høring af de nettostyrede virksomheder og at udvalget kan inddrage resultatet heraf i sin behandling, overveje en lavere beløbsgrænse for lovens anvendelsesområde, samt overveje om der skal ske en styrkelse af lokale virksomheders stilling i forbindelse med udbud.

Høring

Naalakkersuisut har oplyst, at forslaget har været i høring fra den 18. december 2017 – 22. januar 2018. Der er i de almindelige bemærkninger redegjort for de indkomne høringssvar.

Under forslagets 1. behandling blev Naalakkersuisut anmodet om at sende forslaget til lynhøring hos de nettostyrede virksomheder; Asiaq, Nukissiorfiit og Mittarfeqarfiit. Udvalget tager Naalakkersuisuts kommentarer til høringssvarene til efterretning, herunder det anførte vedrørende muligheden for at indgå længerevarende kontrakter, den relativt høje tærskelværdi for indkøb af teknisk bistand knyttet til bygge- og anlægsarbejder på 2.500.000 kr., som er sat så højt for at sikre, at der er et rimeligt forhold imellem ordregiveres omkostninger ved at sende opgaverne i udbud og selve opgavekontrakten samt muligheden for at indgå serviceaftaler med en kvalificeret leverandør.

Spørgsmål

Under forslagets førstebehandling blev der fremsat ønske om, at det vurderes om lokale virksomheder kan sikres forrang ved udbudsopgaver. Der blev i den forbindelse henvist til Råstoflovens § 18, som regulerer tilladelsesindehaveres pligt til at anvende grønlandsk arbejdskraft ved efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer.

Naalakkersuisut har før 2. behandlingen fremsendt en vurdering af muligheden for at sikre grønlandske virksomheder forrang i udbudsloven til udvalget. Denne er vedlagt som bilag.

Om Råstofloven kan det kort siges, at denne regulerer en proces, hvor de forskellige tilbudsgivere i realiteten stilles ens, ligegyldigt om de er baseret i eller uden for Grønland. Der kan således fastsættes krav om anvendelse af grønlandsk arbejdskraft overfor alle der ønsker en tilladelse til efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer i landet. Dette kan ikke direkte sammenlignes med det at give grønlandske virksomheder forrang ved det offentlige indkøb af varer og tjenesteydelser. Råstoflovens bestemmelser regulerer kontraktlige relationer mellem private virksomheder i forbindelse med aktiviteter omfattet af råstofloven, hvor nærværende forslag regulerer indkøb for offentlige midler.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget noterer sig, at Naalakkersuisut anfører, at forslagets § 17, stk. 4, nr. 4, og § 30 i vidt omfang kan sikre lokale virksomheders inddragelse i forbindelse med det offentlige udbud. § 17 omhandler udbudsgivers mulighed for at lægge vægt på samfundsansvar, herunder lokal forankring, oprettelse af elev-, lære- eller praktikpladser, beskæftigelse af udsatte grupper, sundhedsfremme, miljøforhold og bæredygtighed i forbindelse med udvælgelsen af leverandør, og § 30 omhandler ordregivers muligheder (og pligter) ved udbud af mindre delkontrakter, som kan gøre det lettere for lokale virksomheder og leverandører at deltage som tilbudsgivere. Udvalget tager til efterretning, at forslaget således allerede muliggør, at der ved udbud kan tages særlige hensyn til lokale leverandører, uden at der dog er tale om en

lovbestemt forpligtelse. Udvalget skal i den forbindelse henstille, at Naalakkersuisut nøje følger, hvorledes de nævnte bestemmelser i udbudsloven anvendes, således at det løbende kan vurderes, om der er behov for en stramning af de bestemmelser, der har til hensigt at gøre det muligt for lokale udbydere at deltage ved offentlige udbud.

Udvalget er af den principielle holdning, at så få opgavetyper som muligt skal være undtaget fra reglerne i udbudsloven. Udvalget er derfor for så vidt enige med Naalakkersuisut i, at teknisk rådgivning, herunder i forbindelse med bygge- og anlægsopgaver, skal omfattes af loven. Dette adskiller sig dog ikke i væsentlig grad fra, at visse juridiske og revisionsmæssige opgaver også bør omfattes af loven. Udvalget henstiller, at Naalakkersuisut har dette in mente ved fremtidige justeringer af loven. Af udvalgets drøftelser med Naalakkersuisut har det fremgået, at nærværende lovforslag, vil kunne have betydning for partnerskabsaftalen med EU, hvilket udvalget tager til efterretning. Udvalget skal dog henstille, at Naalakkersuisut løbende vurderer hvilke muligheder der er for at understøtte udviklingen af lokale grønlandske virksomheder, inden for rammerne af partnerskabsaftalen.

Vedrørende beløbsgrænsen på 500.000 kr. har Naalakkersuisut anført:

” Forslaget omfatter alle indkøb af varer og tjenesteydelser med en værdi over 500.000 kr. Det har været drøftet om tærskelværdien skulle nedsættes til eksempelvis 250.000 kr., men det er vurderet, at den ofte begrænsede leverandørkreds på det grønlandske marked tilsiger, at en anskaffelse skal have en vis størrelse før det vil være muligt at tilvejebringe en tilstrækkelig konkurrence til at stå mål med omkostningerne i forbindelse med gennemførelsen af en formel udbudsproces”.

Udvalget ser i nogen grad den ”høje” beløbsgrænse som et forsigtighedshensyn idet det kan være vanskeligt at ramme den mest optimale grænse ved lovens ikrafttræden. En ”for høj” beløbsgrænse vil således i mindre omfang risikere at belaste mindre leverandører, i modsætning til, hvis man fra starten fastsatte en ”for lav” grænse. Udvalget tager således det anførte til efterretning, men skal dog henstille, at Naalakkersuisut løbende vurderer, om beløbsgrænsen bør ændres i op- eller nedadgående retning.

Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslaget realiseres er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger. Det er her anført, at det vurderes at forslaget ikke har væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, idet de administrative omkostninger ved at gennemføre udbud i henhold til forslaget vil blive opvejet af øget konkurrence og dermed lavere priser på de indkøbte ydelser.

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller ændringsforslaget fra Naalakkersuisut til **vedtagelse**.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Henrik Fleischer
Formand

Múte Bourup Egede
Næstformand

Hermann Berthelsen

Peter Olsen

Randi Vestergaard Evaldsen

Tillie Martinussen

Aqqalu Jerimiassen